

PLA DE FOMENT DE LA LECTURA

CEIP SAN JUAN DE RIBERA (ALFARA DEL PATRIARCA)

<u>Data d'aprovació del Consell Escolar:</u>	28 d'octubre de 2011
<u>Data d'aprovació del Consell Escolar:</u>	10 de novembre de 2011
<u>Data d'actualització al Claustre:</u>	30 de setembre de 2019
<u>Data d'actualització al Consell Escolar:</u>	2 d'octubre de 2019

ÍNDEX

1. **Introducció general: per què i per a què un pla de foment de la lectura al centre.**
2. **Què hem d'entendre per lectura?**
3. **Foment de la lectura i també de l'escriptura.**
4. **Anàlisi prèvia de la situació inicial. (Qüestionari annex I)**
5. **Objectius generals del Pla Lector de Centre.**
6. **Objectius, actuacions i criteris d'avaluació per a cadascun dels sectors implicats:**
  - 6.1. **El professorat.**
  - 6.2. **L'alumnat:**
    - Activitats inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat i de l'aula: aprenentatge de la lectura i aprenentatge mitjançant la lectura.
    - Activitats específiques de foment de la lectura (pel gust de llegir): de motivació prèvia, a fer durant la lectura i per a després de la lectura, tant a l'aula com a la biblioteca, etc.
    - Activitats commemoratives relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general: de cicle, de centre, de localitat, etc.
    - Estratègies de reforçament i de consolidació permanent.
  - 6.3. **Les famílies.**
  - 6.4. **L'entorn del centre (biblioteca, ajuntament, llibreries, entitats cíviques i socials, editorials, etc.).**
7. **Recursos disponibles i necessaris per a aplicar el pla lector de centre:**
  - 7.1. **Biblioteques d'aula.**
  - 7.2. **Biblioteca del centre.**
  - 7.3. **Aula d'informàtica.**
  - 7.4. **Recursos humans.**
  - 7.5. **Altres recursos.**
8. **Responsabilitats: a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector.**
9. **Temporalització, avaluació, revisió i propostes de millora.**
10. **Difusió del pla lector de centre.**
11. **Bibliografia (llibres, webs i revistes).**
12. **Pla lector Anual de Biblioteca i de Centre del curs 2018-2019**
13. **Dossier de Biblioteca de Centre per a famílies i alumnes (Annex II)**

1. INTRODUCCIÓ GENERAL: PER QUÈ I PER A QUÈ UN PLA DE FOMENT DE LA LECTURA AL CENTRE

Des de l'escola ens hem plantejat com transmetre l'interès per la lectura als xiquets i les xiquetes amb més possibilitats d'èxit per crear-los l'hàbit lector i iniciar-los en el camí de l'aprenentatge autòcton: és a dir, que siguem capaços d'aprendre a aprendre.

Perquè, en realitat, si hi ha alguna cosa que ningú no posa en dubte és que una de les finalitats primordials de l'educació ha de ser aconseguir ciutadans lectors. Sobretot, perquè sense l'adquisició d'aquesta habilitat privem les persones del coneixement personal cívic i cultural necessari per a moure's en la societat amb autonomia conscient i llibertat plena.

Per tant des de la nostra responsabilitat professional i conscients que sempre es pot –i es deu– millorar, veiem la necessitat de concretar un pla de foment de la lectura que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar accions per a obtenir resultats més satisfactoris entre l'alumnat del centre que augmenten els índexs lectors, afavorisquen la comprensió lectora i que impliquen l'aprenentatge de les competències bàsiques, especialment:

- a) la comunicació lingüística,
- b) el tractament de la informació i la competència digital,
- c) la competència cultural i artística,
- d) la competència per a aprendre a aprendre.

La decisió d'elaborar el pla de foment de la lectura del centre, per altra banda –i és just reconèixer-ho–, s'ha vist afavorida pel context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, i que, pel seu interès, reproduïm a continuació:

L'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana (DOCV 6544, 16.06.2011), recull, en el preàmbul, múltiples referències legals que assenyalen la importància de planificar i dissenyar els mecanismes per assolir una bona habilitat lectora des de l'entorn escolar. La disposició transitòria d'aquesta ordre establia que l'elaboració del Pla de foment de la lectura en els centres docents s'havia de fer a partir del curs escolar 2011-2012. Aquest document forma part del Projecte Educatiu del Centre.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, disposa en l'article 2.2. que els poders públics prestaran una atenció prioritària al conjunt de factors que afavoreixen la qualitat de l'ensenyança i, en especial, al foment de la lectura i l'ús de biblioteques, entre altres.

L'article 14.5 d'aquesta llei orgànica estableix que en el segon cicle de l'Educació Infantil les administracions educatives fomentaran una primera aproximació a la lectura. L'article 16.2 assenjala que la finalitat de l'Educació

Primària és proporcionar a tots els xiquets i les xiquetes una educació que els permeta adquirir habilitats culturals bàsiques relatives, entre altres, a la lectura; mentre que l'article 17.e) estableix com a objectiu de l'Educació Primària desenrotllar hàbits de lectura.

L'article 19.2 estableix com a principis pedagògics que, sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora es treballarà en totes les àrees; i l'article 19.3 disposa que, a fi de fomentar l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps diari a aquesta.

En l'article 23.h), es fixa com un dels objectius de l'Educació Secundària Obligatòria iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura; al seu torn, els articles 24.7 i 25.5 determinen que, sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les matèries de l'etapa, la comprensió lectora es treballarà en totes les àrees. L'article 26.2 disposa que, a fi de promoure l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps a aquesta en la pràctica docent de totes les matèries.

En l'article 113.3 de la mateixa llei orgànica es menciona que les biblioteques escolars contribuiran a fomentar la lectura i que l'alumne accedisca a la informació i altres recursos per a l'aprenentatge de les altres àrees i matèries i pugui formar-se en l'ús crític d'aquests.

En relació amb totes les disposicions abans mencionades de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, l'article 157 l h) estableix que correspon a les administracions educatives proveir recursos necessaris per a garantir, en el procés d'aplicació d'aquesta llei, la posada en marxa d'un pla de foment de la lectura.

L'article 3.g) Decret 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat valenciana, estableix com a objectiu de l'etapa la iniciació a la lectoescriptura.

El Decret 111/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, estableix com a objectiu de l'etapa, en l'article 4.e), el desenrotllament d'hàbits de lectura com a instrument essencial per a l'aprenentatge de la resta de les àrees.

El Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana, disposa en l'article 5, relatiu a les competències bàsiques, que la lectura constitueix un factor primordial per al desenrotllament de les competències bàsiques i que els centres hauran de garantir en la pràctica docent de totes les matèries un temps dedicat a la lectura en tots els cursos de l'etapa.

El Decret 102/2008, d'11 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del Batxillerat a la Comunitat Valenciana, indica com un principi general, en l'article 3.5. que les estratègies per a l'adquisició de l'hàbit de la lectura i la capacitat d'expressar-se correctament, l'adquisició de valors, així com l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, estaran integrades en el currículum.

Els xiquets i les xiquetes s'ensenyen a llegir perquè algú els ensenya. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés més general d'accés al llenguatge. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que n'estimule l'aprenentatge.

I aquesta és precisament la nostra missió com a docents: facilitar-los l'adquisició de l'hàbit de la lectura. En altres paraules: hem de ser mediadors i fer de pont entre els llibres i els xiquets, estimular-los i, sobretot, orientar-los en les lectures.

El problema, com és habitual, es planteja a l'hora de portar a la pràctica una idea i un objectiu compartit per tots, perquè a la nostra aula o a la nostra assignatura cadascun dels docents podem fer coses, però, sens dubte, és molt més efectiu si tot el que es fa –per exemple, en favor de la lectura– es fa d'una manera coordinada, coherent i conjunta: és a dir, si es fa amb un pla de foment de la lectura.

2- QUÈ HEM D'ENTENDRE PER LECTURA?

Però... què entenem per lectura? I què significa per a nosaltres fomentar-la?

- La lectura és una font d'informació, d'aprenentatge i de plaer. Per tant, llegim de manera diferent segons quin siga el nostre objectiu.
- Llegir no és únicament saber descodificar un text, sinó saber entendre'l. Si no els comprenem, els textos acaben per resultar-nos avorrits i la lectura deixa de ser una activitat satisfactòria. Per això, el treball sobre la comprensió lectora és bàsic i ineludible en qualsevol projecte o pla de foment lector que es vulga fer amb garanties d'èxit.
- Si la lectura és una font d'informació i d'aprenentatge, això significa que la lectura no és una activitat exclusivament de caràcter literari i, per consegüent, en un pla de foment de la lectura s'han de programar també activitats de lectura relacionades amb les temàtiques de les àrees no lingüístiques: coneixement del medi, artística, religió, matemàtiques, història, ciències, filosofia, educació física, etc.
- Tampoc no s'ha d'associar la lectura als textos que es transmeten en format llibre, ja que també es fomenta l'hàbit lector mitjançant els còmics, les revistes –d'informació general o específica, de temàtica musical, esportiva, etc.–, els periòdics... i, sobretot, en l'època actual no hem d'oblidar mai que es fa molta lectura amb l'ús de suports digitals i amb Internet, sobretot per part del jove.

Per a nosaltres, el foment de la lectura és el conjunt d'activitats, jocs i estratègies que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i les xiquetes amb els llibres i que permeten, a través del plaer de la lectura, la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones.

3- FOMENT DE LA LECTURA I TAMBÉ DE L'ESCRITURA

De la definició anterior, deduïm que hi ha una gran diversitat d'accions i d'activitats educatives que en un centre es poden classificar com a pràctiques favorables a la lectura. De fet, la lectura en veu alta de l'enunciat d'un problema matemàtic i la resolució de la incògnita plantejada és també un exercici de comprensió lectora i, per tant, de foment lector. O com ho és el fet de veure que el professor o la professora són lectors.

I com ho és també, sens dubte, qualsevol activitat que potencie l'ús de l'escriptura, tant a l'hora d'expressar el que pretenen comunicar als altres, com quan es tracta de plasmar la bellesa i la ficció de la creativitat de l'alumnat.

En aquest sentit, afirmem que un bon pla de foment de la lectura ha de contenir també activitats d'estímul de l'escriptura. Probablement, aquesta ferramenta essencial també en l'aprenentatge de l'alumnat reclama un tractament especial que no renunciem a mamprendre en un futur, però, de moment, creiem que, mentre no hi haja un pla específic de foment de l'escriptura, bé està que n'incloquem activitats en aquest pla de foment de la lectura.

4- ANÀLISI PRÈVIA DE LA SITUACIÓ INICIAL

* Després de passar el qüestionari i recollida d'informació sobre hàbits lectors i sobre la freqüència en l'ús dels recursos materials disponibles en el centre. Aquesta informació ens servirà com a base i orientació en el pla de lectura que estem elaborant. Analitzarem les següents actuacions i activitats que realitzem. S'adjunta el qüestionari d'avaluació inicial per a cada sector. **(Annex I)**

ACTUACIONS I ACTIVITATS QUE FEM EN RELACIÓ AMB EL FOMENT DE LA LECTURA DESTINADES AL PROFESSORAT

FEM HABITUALMENT

Hi ha professors i professores que estan atents a l'oferta formativa relacionada amb els temes de foment de la lectura i de l'escriptura, la comprensió lectora, etc. i participen, almenys, en un curs o en unes jornades.

Un grup de mestres (2 mestres de Primària i una d'Infantil 4 anys) s'encarreguen de catalogar els llibres de la biblioteca del centre i de catalogar els llibres de la biblioteca del professorat ubicat en la sala de professors.

Un altre grup de mestres (1 mestra de Primària, 1 mestra d'Infantil i la mestra d'anglès) s'encarreguen de preparar les animacions lectores del Pla de Foment Lector.

I l'últim grup de mestres (1 mestra de Primària i la mestra d'Educació Física) s'encarreguen de la part de la informació a les famílies a través de circulars i notes informatives del treball que es va fent.

PROPOSTES DE MILLORA

Hauríem de planificar les activitats destinades al professorat d'una manera més clara. Tractarem d'especificar-ho detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.

Hauríem de plantejar-nos d'una manera més sistemàtica, habitual i generalitzada la formació del professorat en relació amb els temes del foment de la lectura i l'escriptura.

Hauríem d'organitzar millor la participació en Premis Literaris per part de tot l'alumnat de Primària, sempre i quan siga en valencià.

ACTUACIONS I ACTIVITATS QUE FEM EN RELACIÓ AMB EL FOMENT DE LA LECTURA DESTINADES A L'ALUMNAT

FEM HABITUALMENT EN CADA CLASSE O AULA

- Lectura almenys d'un llibre per trimestre en cadascuna de les aules i nivells.
- Des d'Educació Infantil s'usa setmanalment el servei de préstec de llibres de la

biblioteca d'aula: cada setmana els xiquets i les xiquetes se'n porten un llibre i, d'acord prèviament amb les famílies, aquests llibres són llegits per l'alumne/a a la llar familiar.

- Hi ha professors i professores que tenen un llistat en què anoten els llibres que lligen voluntàriament els alumnes i ho valoren positivament.

- Hi ha professorat que proposa a l'alumnat treballs d'investigació que impliquen fer recerques en Internet i llegir textos no literaris de caràcter informatiu.

- Hi ha mestres que, de tant en tant, aprofitant la concessió d'algun premi literari important, proposen a l'alumnat fer murals sobre els escriptors guardonats o homenatjats.

- Des de la comissió de Biblioteca es duen a terme trimestralment activitats d'animació a la lectura per part de les coordinadores de la Biblioteca i la coordinadora d'Infantil (que s'encarrega de fer les animacions lectores al seu cicle).

- L'ajuntament a través de la seua Biblioteca programa per les vesprades teatres i animacions a la lectura amb contacontes on poden anar tots els alumnes del Centre i del poble.

- Tots els anys durant la Setmana Cultural ens visita algun autor de llibres que hem treballat al llarg del curs i en el projecte de Centre.

- L'AMPA participa activament en activitats d'animació a la lectura.

FEM HABITUALMENT EN CADA CICLE

- Elaborem xicotets projectes per a treballar diferents temes transversals al llarg del curs escolar i incloem sempre algunes lectures relacionades amb el tema, com ara: el 9 d'octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona...

- Programem sempre una o dues visites a representacions teatrals, tant a Infantil com a Primària. Intentem que una siga en valencià i altra en anglès.

FEM HABITUALMENT A TOT EL CENTRE

- Celebrem tots els actes a l'abril com a mes del llibre i la lectura, aprofitant les efemèrides del 2 d'abril, Dia Internacional del Llibre Infantil i Juvenil, i el 23 d'abril, Dia Internacional del Llibre, amb actes col·lectius en què participa tot el centre i la comunitat educativa. A més a més tots els anys es fa la Setmana Cultural (al mes d'Abril) dedicada al projecte anual de Centre, que parteix del Projecte anual de Biblioteca. Per tant, sempre parteix d'un llibre que elegim en la comissió de Biblioteca.

- A l'inici de curs visitem la Biblioteca del poble per a conèixer novetats i recordar les normes. A més a més els alumnes nous poden fer-se el carnet.

- Visitem tots els anys la Fira del Llibre de València als Jardins de Vivers, visitem els stands de les llibreries i veiem una animació lectora.

- Fem recitals de poesia. En alguna ocasió, s'ha dut a terme un recital de poesia.

- Participem al Premi Sambori de Literatura Infantil i Juvenil que impulsa la Fundació

Sambori.

- A l'objecte d'establir criteris i instruments d'avaluació de les activitats per saber si són efectives o no, hem elaborat una enquesta sobre els hàbits de llegir per saber de quina situació partim i per tenir dades que ens permeten comparar-les amb els resultats que s'obtinguen després d'aplicar els diferents plans lectors anuals.

ACTUACIONS I ACTIVITATS QUE FEM EN RELACIÓ AMB EL FOMENT DE LA LECTURA DESTINADES A LES FAMÍLIES

FEM HABITUALMENT

- A l'inici de curs les encarregades de Biblioteca preparen una sessió de motivació cap a la lectura a les famílies per que aprenguen com han de motivar als seus fills/es en la lectura.

- En totes les reunions de tutoria de començament del curs, el professorat ressalta la importància que té llegir per a l'aprenentatge de l'alumnat i incideix en el fet que els xiquets i les xiquetes que lligen normalment tenen millors notes.

- En Nadal i al final de curs elaborem díptics per a les famílies en què els proposem un decàleg amb les accions que poden afavorir el foment de la lectura en l'àmbit familiar i acompanyem aquest decàleg amb llistes de llibres recomanables. Aquests díptics es reparteixen entre les llibreries de la localitat per a què tinguin alguns exemplars i faciliten així la seua adquisició.

PROPOSTES DE MILLORA

- Hauríem de planificar i ampliar les activitats destinades a les famílies d'una manera clara. Tractarem d'especificar-les detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.

- Hauríem de plantejar-nos una col·laboració més estreta amb l'AMPA del centre i implicar-los perquè participen en activitats formatives destinades als pares i les mares, no sols en les animacions lectores.

- Hauríem d'incloure en la pàgina web del centre una secció específica dedicada al foment de la lectura amb llistes de llibres, crítiques literàries, recomanacions metodològiques, consells als pares..

- Hauríem d'acordar amb l'Ajuntament que es fera més difusió de les animacions lectores que es fan a la seua Biblioteca perquè puguin anar més alumnes i famílies.

5- OBJECTIUS GENERALS DEL PLA LECTOR DE CENTRE

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.
10. Incidir de manera especial a l'hora de promoure la lectura literària en el coneixement dels escriptors i les escriptores de literatura infantil i juvenil en valencià, com també de tots els qui formen part de la rica tradició literària en la nostra llengua, sense que això signifiqui oblidar el coneixement literari de les altres llengües.
11. Fer del foment de la lectura un recurs útil i motivador per a celebrar al centre les efemèrides anuals que es consideren d'interès educatiu: l'any dedicat a un escriptor o escriptora en particular, o bé a un gènere, o a un fet històric o una matèria o tema concret –per exemple, any de la química, de la filosofia, dels boscos, etc.–.
12. Fer present la lectura en totes les activitats didàctiques fetes per a treballar els temes transversals i les commemoracions periòdiques que tenen lloc tots els cursos escolars: el 9 d'Octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, Dia de la No Violència, el Dia de la Dona, Nadal, Pasqua...

6- OBJECTIUS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A CADASCUN DELS SECTORS IMPLICATS

6.1. PROFESSORAT

OBJECTIUS:

1. Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne una avaluació del pla en finalitzar cada curs escolar.
2. Informar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc.
3. Elaborar les normes d'ús de la biblioteca del centre, conèixer-les i saber com s'organitza.
4. Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula.
5. Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre i específicament de cara a l'alumnat de l'aula.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Constitució de la comissió coordinadora encarregada de redactar el pla de foment lector de cada curs escolar.
- Elaboració d'un dossier informatiu perquè el professorat conega el material existent a la biblioteca, així com les normes d'ús i funcionament.
- Preparació d'activitats lúdiques i divulgadores destinades a l'alumnat: celebració d'una setmana del llibre, organització de campanyes d'informació lectora i planificació d'activitats específiques destinades a cada nivell i aula.
- Celebració de sessions d'informació sobre el món del llibre i assistència a actes extraescolars que tinguen relació amb el foment de la lectura (cursos, presentacions de llibres, seminaris, grups de treball, fires de llibres, etc.).
- Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius.
- Confecció d'un sistema de seguiment i avaluació del pla acceptat per tot el professorat: fitxes de lectura, notes d'observació, presentacions de llibres llegits, etc.
- Avaluació en claustre del pla lector.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

- Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla: sí o no?
- S'han establert uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual del pla de foment lector de cada curs escolar?
- S'ha fet el dossier informatiu sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre?
- S'ha treballat en equip, per cicle i/o departaments per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura?
- Quantes activitats conjuntes de cicle i/o departament i de centre s'han programat a l'any?
- Quin ha estat el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats?
- S'han fet sessions d'informació i formació del professorat amb temàtica relacionada amb el foment de la lectura i l'escriptura?
- Nombre de professors i de cursos de formació en què ha participat el professorat del centre.
- Grau de satisfacció de les llistes de llibres elaborats.
- S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector.
- Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.

6.2. ALUMNAT

OBJECTIUS:

- Familiaritzar els xiquets i les xiquetes amb els llibres i amb la biblioteca del centre i de l'aula.
- Iniciar-los en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca.
- Aficionar l'alumnat a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
- Crear hàbits de respecte i de cura envers els llibres i la biblioteca de l'aula, del centre...
- Informar-los de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
- Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

A començament de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura a fer en cada cicle i nivell educatiu.

Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA: APRENENTATGE DE LA LECTURA I APRENENTATGE MITJANÇANT LA LECTURA.

- Després de la lectura d'un text, tant d'un llibre com d'una unitat didàctica elaborada de qualsevol àrea, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- Aprofitar la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de recerca d'informació sobre l'autor en llibres, enciclopèdies, Internet, etc. A més, de comentar i incentivar la lectura de l'obra completa.
- Aprofitar els textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Buscar informació sobre un tema tractat en una unitat de coneixement del medi, música, plàstica, matemàtiques, etc. i fer-ne un treball d'ampliació de continguts.
- Seleccionar textos de caràcter divulgatiu sobre temes del currículum de l'alumnat per a llegir-los i comentar-los.
- Redactar habitualment textos literaris a partir del contingut d'una lectura del llibre del text o unitat programada o bé imitant-ne l'estil, el gènere, el punt de vista narratiu, etc.
- Redactar textos expositius sobre els temes treballats en les àrees no lingüístiques.
- Lectura col·lectiva dels textos redactats per l'alumnat.
- ...

ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM A LA BIBLIOTECA, ETC.

Activitats de motivació prèvies a la lectura:

- Visitar una biblioteca pública.
- Organitzar i decorar la biblioteca d'aula.
- Elaborar o revisar les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula.
- Estudi de les cobertes dels llibres de lectura (anterior i posterior).
- Lectura de ressenyes.
- Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca d'aula.
- Presentar llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.
- Fer jocs d'endevinació amb gestos o amb paraules relacionades amb els llibres i els seus títols.
- Visitar una llibreria, una impremta, una exposició, etc.
- Elaborar recomanacions de lectures: lectures a la carta.
- Redacció d'una carta a un escriptor o escriptora per demanar informació sobre la seua obra literària i sobre alguns aspectes biogràfics importants.
- Programació i realització de l'hora setmanal del conte.
- Realització d'intercanvi de correspondència escolar entre l'alumnat de dos centres per tal de comentar i recomanar-se lectures.
- Confecció de murals poètics amb la reproducció d'aquelles poesies preferides.
- Estudi de les característiques principals d'un gènere o subgènere literari determinat i que suscita l'interès de l'alumnat.
- Projectió de pel·lícules basades en obres literàries.
- ...

Activitats a realitzar durant la lectura:

- L'hora de la biblioteca.
- Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- Recitació de textos poètics.
- Dramatització de textos.
- Lectura col·lectiva d'un llibre.
- ...

Activitats a realitzar després de la lectura:

- La fitxa de lectura o conversa amb el professorat per a comentar l'obra llegida.
- Llibre fòrum. Organització i realització de debats provocats per la lectura d'un llibre determinat.
- Visita d'un escriptor o escriptora.
- Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc.
- Realització de jocs relacionats amb les il·lustracions: endevinar el personatge ocult, buscar diferències entre dues il·lustracions, etc.
- Il·lustració d'algun passatge determinat.

- Transformació en còmic d'alguna escena.
- Dramatització d'algun succés o escena del llibre.
- Realitzar un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida.
- Recerca d'informació en llibres, enciclopèdies i Internet sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc.
- Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenvolupa l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc.
- Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua.
- Invenció d'endevinalles sobre la trama de la història d'una obra llegida.
- Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on esdevé l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc.
- ...

ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC.

- Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per tal de potenciar la lectura de textos dramàtics.
- Organització i celebració d'un dia o d'una setmana cultural al centre sobre el món de la lectura: 2 d'abril (dia internacional del llibre infantil) o 23 d'abril (dia internacional del llibre).
- Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc.
- Preparació i realització d'una visita col·lectiva a una fira del llibre que se celebri en el mateix poble o en una altra ciutat de la comarca o del país.
- Decoració d'una estança del centre amb els personatges i els objectes apareguts en un llibre: el museu de les històries.
- ...

ESTRATÈGIES DE REFORÇAMENT I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT.

- Mantenir un contacte permanent i habitual amb l'alumnat per a esbrinar què estan llegint i saber-ne l'opinió.
- Compartir lectures amb l'alumnat.
- Valorar l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i en els de caràcter trimestral.
- Respectar les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen.
- Fer molt de cas quan els alumnes porten un llibre a l'aula i mostrar-lo a la resta dels companys, ressaltar si l'han llegit pel seu compte i motivats pel plaer de la lectura.
- Suggestir lectures de llibres: és a dir, exercir en l'alumnat una espècie d'orientació sobre quines lectures són les adequades per a cada alumne segons les seues respectives tendències i gustos personals.
- Promoure i facilitar en l'aula l'intercanvi de dades informatives d'interès sobre

possibles lectures entre l'alumnat.

- Destacar i comentar habitualment notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres: concessió de premis a escriptors i escriptores, celebracions de fires de llibre, exposicions, articles d'opinió interessants, etc.
- Oferir una imatge de persona lectora davant l'alumnat a l'aula i fer-ho de manera freqüent: llegir a classe mentre els alumnes fan les tasques habituals, quan no requereixen l'atenció del mestre.
- Renovar i ampliar amb una certa freqüència la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula.
- Visitar amb freqüència la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima.
- ...

6.3. LES FAMÍLIES

OBJECTIUS:

- Informar i formar els pares i les mares de la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
- Orientar-los sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
- Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que s'hi programen.
- Implicar l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura del centre.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Realització de fulls informatius per als pares i les mares amb la doble intenció d'informar-los sobre la importància de la lectura i orientar-los i conscienciar-los sobre la formació d'un ambient familiar favorable a la lectura.
- Invitació a les mares i als pares a participar en les activitats i les campanyes d'animació lectora que organitza el centre.
- Realització de xarrades i taules redones que servisquen per a la seua formació com a pares en relació a la potenciació de la lectura en els seus fills.
- Implicació de la junta directiva de l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura amb l'organització d'activitats i amb una aportació econòmica per augmentar el fons bibliogràfic de la

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

–S'han fet? Sí o no?
–S'han establert uns procediments per avaluar la lectura dels fulls i la satisfacció o conformitat de les famílies amb el contingut exposat? Si s'han tingut en compte, quins resultats s'han extret?
–Grau de participació de les mares i dels pares en les activitats i en les campanyes d'animació lectora organitzades per centre.
–Nombre de persones participants en cada una de les xarrades i activitats formatives fetes de cara a les famílies i grau de satisfacció?

<p>biblioteca del centre o per a donar suport a les activitats del centre que ho necessite.</p>	<p>–S’ha implicat la junta directiva de l’AMPA en el pla anual de foment de la lectura? –Nombre d’activitats organitzades directament per l’AMPA i grau de satisfacció. –Ha destinat una assignació econòmica per al suport de les activitats de foment de la lectura del centre? De quina quantitat? En què s’ha destinat? –La junta directiva de l’AMPA ha elaborat una memòria per avaluar la implicació i participació de l’associació en el pla anual de foment de la lectura del centre? S’ha inclòs en la memòria del pla?</p>
---	--

6.4. L'ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.)

OBJECTIUS:

- Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l’entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
- Propiciar la col·laboració i l’intercanvi d’idees i experiències amb els altres centres de la localitat o de la comarca.
- Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l’entorn.
- Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres – escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d’activitats.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat.
- Participació en l’oferta cultural i educativa que programa l’Ajuntament, especialment la relacionada amb el foment de la lectura.

CRITERIS D’AVALUACIÓ:

- Nombre d’activitats en què s’ha participat amb la biblioteca municipal, amb l’Ajuntament o amb altres institucions o entitats.
- Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i

<ul style="list-style-type: none"> • Participació en els concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat i en altres, d'altres llocs, que es consideren interessants. • Contactar amb escriptors i escriptores, i altres professionals relacionats amb el món del llibre – producció, difusió i distribució–, per organitzar xarrades adreçades a l'alumnat, al professorat o a les famílies. • Informar els mitjans de comunicació de totes les activitats de foment de la lectura que es facen al centre. • Propiciar la participació de l'alumnat, del professorat i de les famílies en els mitjans de comunicació. • Organització d'activitats conjuntament amb altres centres. • Concretar, en cada curs escolar, les accions i les activitats que es faran amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades que col·laboren en el pla anual de foment de la lectura. 	<p>idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien.</p> <ul style="list-style-type: none"> –Nombre de participants del centre i resultats aconseguits en els concursos d'escriptura en què s'ha participat. –Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura. –Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades. –Nombre d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre. –Nombre de col·laboracions de la comunitat educativa del centre en els mitjans de comunicació. –Relació de les accions o activitats fetes conjuntament amb altres centres i grau de satisfacció. –Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.
--	--

7- RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

7.1. BIBLIOTEQUES D'AULA

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, sobretot en l'Educació Infantil i Primària, perquè aproximen el llibre als xiquets i les xiquetes i el fan visible en l'entorn de l'aula, l'espai físic en què passen la major part del temps de la seua vida escolar.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula al nostre centre són un recurs de cabdal importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment de la lectura i, en aquest sentit, acordem que:

- La persona responsable del bon funcionament de les biblioteques d'aula és el professor tutor o en el cas de les aules específiques –PT, Anglès, Música, etc.– el professorat especialista encarregat de l'aula.
- Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell escolar el tutor o tutora organitzarà i muntarà la biblioteca d'aula en l'espai físic que considere idoni i procedirà a la decoració del lloc amb la intervenció de l'alumnat. A les aules específiques també es procedirà a la posada en funcionament de les seues biblioteques amb la col·laboració, sempre que siga possible, de l'alumnat que les utilitza.
- En cada aula, s'anomenaran uns encarregats o bibliotecaris d'aula que tindran, entre altres, la missió de vetllar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec, amb la supervisió del professorat tutor.
- S'elaboraran, amb la participació de l'alumnat, unes normes d'ús de la biblioteca d'aula senzilles i pràctiques que s'exposaran en un cartell ben visible en el racó assignat per a la biblioteca d'aula.
- S'establirà un seguiment de lectures consensuat per l'alumnat de la classe en què es reflectirà els llibres llegits per cadascú –amb independència que aquests siguen llibres de la biblioteca d'aula, de la del centre, de la localitat o llibres particulars de l'alumnat– i fent-ne distinció de la llengua en què estan escrits: valencià, castellà, anglès...
- El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, establirà les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions, presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.
- En cada curs escolar serà necessària una renovació de la biblioteca d'aula.

D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran noves adquisicions per augmentar-ne el fons bibliogràfic.

- El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final a l'acabament del curs escolar que traslladarà a la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura per a la seua consideració en la memòria del pla.

7.2. BIBLIOTECA DEL CENTRE

La biblioteca del centre és, conjuntament amb les biblioteques d'aula, un dels pilars fonamentals al voltant del qual s'ha de sustentar una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura al nostre centre. En conseqüència, la creació de l'espai per a la biblioteca del centre acaba de ser reformat i dotat amb més recursos materials i de mobiliari. Les famílies podran visitar-la el dia de l'assemblea de pares d'inici de curs.

Per al bon funcionament i per a l'èxit del pla s'han de complir les normes i els aspectes següents:

- Cada curs escolar s'anomenarà o reafirmarà, entre el professorat del centre, les 2 persones responsables de la biblioteca del centre que en vetlarà per l'organització correcta i el bon funcionament.
- S'anomenarà també una comissió de biblioteca formada pels mestres voluntaris per la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura amb uns criteris establits prèviament per la comissió mateixa i les responsables.
- S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del servei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa mitjançant el butlletí d'informació a les famílies.
- S'assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cadascuna de les aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.
- S'actualitzarà el document (**Annex I**) amb les normes d'organització i de funcionament de la biblioteca del centre que, quan estiga redactat, s'haurà d'aprovar pel Consell Escolar per a incloure'l com a annex al pla de foment de la lectura del centre.
- L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'aquest amb l'adquisició anual de nous llibres i de materials complementaris d'ús adequat per a la biblioteca. En aquest aspecte, entenem el fons bibliogràfic tal com s'entén actualment en les biblioteques

públiques, amb presència de suports textuais diferents: llibres, revistes, CD, DVD, etc.

- L'equip de biblioteca i la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificaran anualment els contactes i les col·laboracions que es consideren oportunes i interessants amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura o que puguin donar-ne suport.
- A l'acabament del curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

7.3. RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat als apartats anteriors i amb el que s'exposarà a l'apartat sobre a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector, queda ben clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si se'ls demana la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- Als pares i les mares, mitjançant l'AMPA, que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.
- A personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que sempre pot exercir una funció d'assessorament i amb el qual es poden fer activitats conjuntament.
- Als tècnics municipals d'educació i cultura que poden programar activitats patrocinades per l'ajuntament i que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que necessiten de la seua col·laboració.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- A totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.
- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als assessors de formació del professorat.
- Als representants i promotors de les editorials.

7.4. ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, n'hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- **Els recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap tipus d'iniciativa. En aquest sentit, ja hem comentat la conveniència d'assignar una quantitat anual per a les biblioteques d'aula, per a la biblioteca del centre i per a l'aula d'informàtica, però aquestes quantitats han de formar part d'un pressupost econòmic que contemple les despeses del conjunt de totes les activitats de foment de la lectura del centre i que s'inclourà en el pla anual. L'aportació econòmica assignada procedirà, com és lògic, del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions –de l'AMPA, de la dotació d'un projecte presentat a l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.
- Els recursos materials i humans que ens pot oferir **la biblioteca municipal**. Ja hem dit que sempre es pot disposar de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, però, a més, l'espai físic de la biblioteca pública de la localitat és un lloc en què es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza la biblioteca. També convé no oblidar que es poden fer préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.
- **L'ajuntament**, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics mitjançant projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs –convocatòria de concursos de redacció, representacions teatrals, conferències, presentacions de llibres, etc.– per a participar-hi amb l'alumnat o amb el professorat.
- L'altre **centre educatiu de la localitat** amb el qual devem intercanviar idees i experiències, a més de plantejar projectes comuns que possibiliten i faciliten la realització d'activitats inassolibles per un centre sol: convocatòria d'unes jornades o curs de formació per al professorat sobre temes relacionats amb el foment de la lectura, visita d'un escriptor o escriptora de prestigi a la localitat, etc.
- **La revista escolar del centre** que, sens dubte, afavoreix l'expressió escrita i l'interès de l'alumnat per llegir els escrits dels companys. Enguany ha estat la 1ª edició.
- **Les institucions i les entitats públiques i privades** de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals podem sol·licitar suport, assessorament i col·laboració: Fundació Bromera per al Foment de la Lectura, Fundación Germán Sánchez Ruipérez, fundacions bancàries, instituts culturals de caràcter local, comarcal, provincial, autonòmic o estatal, etc.
- **Les editorials**: per exemple, Edicions Bromera ofereix recursos com ara propostes didàctics sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.

- **La llibreria o les llibreries** de l'entorn amb les quals, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interès per al centre, també podem establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntament: visita a la llibreria, fires de llibre al centre, etc.
- **Els mitjans de comunicació** locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions que es facen del pla de foment lector. En l'actualitat, a més dels mitjans tradicionals –premsa, ràdio i televisió– estan proliferant diaris digitals i xarxes comunicatives molt seguides i consultades, sobretot, pels joves.

8- RESPONSABILITATS: A QUI LI CORRESPON APLICAR TOTES I CADASCUNA DE LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR

El pla de foment de la lectura del centre ha sigut redactat per la comissió coordinadora constituïda al començament del curs escolar 2016-2017 amb la finalitat d'elaborar el pla i que va estar formada pels membres següents del claustre del centre:

- A) Mestres responsables i coordinadores de posar en funcionament la biblioteca del centre: mestra d'anglès de primària i infantil i mestra tutora de primària.
- B) Mestra de suport i coordinadora d'Educació Infantil.
- C) Altres mestres del claustre (1 tutora d'Infantil, 3 tutores de Primària i la mestra d'Educació Física).

Aquesta comissió cada any es va renovant.

I d'acord amb aquest document que forma part ja del Projecte Educatiu del Centre, la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura es constituirà cada curs escolar amb idèntica composició i serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats a fer en cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura: és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la Programació Anual del Centre. I, per això mateix –prèvia consulta a la resta de les persones, cicles i/o departaments i comissions responsables que en tinguen relació– assumirà també la funció de proposar al centre la realització d'un treball conjunt de foment lector relacionat amb les efemèrides i commemoracions de l'any, tant de caràcter literari com d'un altra temàtica: històrica, científica, filosòfica, lingüística, ecològica, etc.

La comissió coordinadora, a més, promourà la col·laboració amb l'associació de pares i mares (AMPA) del centre, amb l'alumnat a través dels delegats, així com amb les entitats públiques o privades que duguen a terme iniciatives i projectes que contribuïsquen al desenvolupament d'activitats de foment de la lectura al centres escolars i el seu entorn.

Per tant, la comissió coordinadora té la missió de promoure i de coordinar totes les accions i activitats que es facen al centre relacionades amb el foment de la lectura, però això no significa que els membres de la comissió en siguin els únics actors. De fet, la responsabilitat de cada una de les activitats es farà constar en la concreció del document del pla anual de foment de la lectura i, depenent de les activitats proposades, la responsabilitat s'assignarà a l'equip directiu, als cicles, als coordinadors, al professorat de cadascuna de les aules, als especialistes d'una matèria determinada, a les persones encarregades de la biblioteca o de l'aula d'informàtica o a qui corresponga.

És molt important que es faci constar aquesta responsabilitat, perquè, a l'hora de fer-se l'avaluació anual, les deficiències es detectaran amb facilitat i cada responsable informarà amb més coneixement de les propostes de millora que siguin convenients d'introduir.

Com cada any, aquest ha estat revisat i actualitzat amb el Pla Anual de Foment Lector del curs actual 2018-2019. Una vegada acabat d'actualitzar el pla, ha estat revisat pel claustre i aprovat definitivament pel Consell Escolar del Centre.

9- TEMPORALITZACIÓ, AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

El document elaborat, o pla de foment de la lectura del centre, a partir de la seua aprovació i inclusió en el projecte educatiu del centre, és el referent principal que cada curs guiarà l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte un altre i s'aprove, amb independència que es puguen introduir les correccions i les millores que es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es facen.

Això significa, com és lògic, que els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs –d'acord amb l'Ordre 44/2011, de 7 de juny– per la comissió coordinadora que en farà una memòria que serà inclosa en la memòria anual general del centre que s'ha d'aprovar pel Consell Escolar. Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i activitats fetes durant el curs farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, reflectirà els aspectes següents:

- a) Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- b) Les activitats exercides en el pla.
- c) La consecució dels objectius proposats.
- d) L'aprofitament dels recursos del centre.
- e) Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que se'n faça, s'extrauran les conclusions que permeten expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir-les en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que respecta a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

10- DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que se'n faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa. En aquest sentit, la comissió coordinadora del pla serà l'encarregada de la difusió:

- Facilitarà la informació bàsica del pla anual de foment de la lectura a l'equip directiu perquè la incloga en l'edició del butlletí d'informació a les famílies que es distribueix a començament de cada curs.
- Proporcionarà al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.
- Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb els pares i les mares de cada aula.
- Amb la supervisió de l'equip directiu, s'informarà, a la comunitat educativa de les activitats i dels actes més importants que es facen al centre relacionats amb el foment de la lectura. Aquest aspecte es tractarà especialment amb cura i atenció prioritària, perquè, sens dubte, la repercussió social de les activitats que es facen al centre o d'aquelles en què participa l'alumnat, repercuteix sempre favorablement en la valoració positiva i en l'autoestima de tota la comunitat educativa del centre i, per tant, reforcen la motivació i l'interès per l'aprenentatge.
- Promourà i motivarà el professorat del centre perquè participe en els premis de bones pràctiques de foment de la lectura que es convoquen anualment, tant per institucions públiques com per entitats privades de la Comunitat Valenciana, d'Espanya o d'Europa.

11- BIBLIOGRAFIA (llibres, webs i revistes)

LLIBRES

SOBRE ANIMACIÓ I COMPRESIÓ LECTORA

- ALLER MARTÍNEZ, Carlos i al.: *Estrategias lectoras. Juegos que animan a leer*. Alcoi. E. Marfil. Col. Serie Pedagogía. Temas Básicos. 1991.
- ARÀNEGA, Mercè i GASOL TRULLÓS, Anna: *Descubrir el placer de la lectura. Lectura y motivación lectora*. Barcelona. Edebé. 2000.
- BALLESTER, Anna: «Animació a la lectura. El plaer d'envoltar-se de paraules que acaronen», dins *Articles de didàctica de la llengua i la literatura*, n. 21. Especial Literatura Juvenil. Barcelona. Editorial Graó. Abril-Maig- Juny de 2000. Pàg. 17-24.
- BARÓ, Mònica i MAÑÀ, Teresa: *Formar-se per informar-se*. Barcelona. Rosa Sensat/Edicions 62. 1994.
- BARRIENTOS RUIZ-RUANO, Carmen: *Libro-forum, una técnica de animación a la lectura*. Madrid. Ed. Narcea, S.A. Col. «Apuntes» I.E.P.S. 1986.
- BAUMANN, James F. (ed.): *La comprensión lectora (cómo trabajar la idea principal en el aula)*. Madrid. Editorial Visor. Col. «Aprendizaje». 1990.
- CASSANY, Daniel -LUNA, Marta i SANZ, Glòria: *Ensenyar llengua*. Barcelona. Ed. Graó. Col «El llapis». 1993.
- COLOMER, Teresa i CAMPS, Anna: *Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre*. Barcelona. Rosa Sensat/Edicions 62. 1991. 1992².
- D. A.: *Ajudar a llegir. La formació lectora a primària i secundària*. Barcelona. Ed. Barcanova. 1992.
- DOMENECH, Carmen- MARTÍN ROGERO, Nieves i DELGADO ALMANZA, Mª Cruz: *Animación a la lectura. ¿Cuántos cuentos cuentas tú?*. Madrid. Editorial Popular, S.A. 1994..
- FLUXÀ, Josep Antoni: *Jocs i estratègies d'animació a la lectura*. València. Conselleria d'Educació i Ciència. Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa. Servei d'Ensenyaments en valencià. Materials Didàctics. 1995.
- GAMARRA, Pierre: *Llegir: per què? El llibre i l'infant*. Barcelona. Ed. Pirene. Col. «Deixeu-los llegir». 1987.
- GARCÍA VILAR, Jordi: *Cocolibre. Experiència d'animació a la lectura*. Paiporta. Denes Editorial. 2001.
- GIRBÉS, J. C.: *Llegir per a créixer*. Alzira. Fundació Bromera per al Foment de la Lectura. 2006.
- GÓMEZ DEL MANZANO, Mercedes: *Cómo hacer a un niño lector*. Madrid. Narcea, S.A. 1985. 1986².
- LÓPEZ PALANCO, Glòria i CAMPO ADRIÁN, Mª Elena del: *Estrategias y técnicas de animación lectora*. Madrid. Editorial Escuela Española. 1990.
- MARZAL GARÍA-QUISMONDO, Miguel Ángel: *La biblioteca de centro y la biblioteca de aula*. Madrid. Ed. Castalia. Ministerio de Educación y Ciencia. 1991.
- MONSON, Dianne L. i McCLENATHAN, DayAnn K. (Comp.): *Crear lectores activos. Propuestas para los padres, maestros y bibliotecarios*. Madrid. Editorial Visor. Col. Aprendizaje. 1989.
- MORENO, Víctor: *El deseo de leer. Propuestas creativas para despertar el gusto por la lectura*. Pamplona. Ed. Pamiela. 1985. 1993².
- PATTE, Geneviève: *¡Dejadles leer! Los niños y las bibliotecas*. Barcelona. Pirene. Col. «Dejadles leer». 1988.
- PÉREZ-RIOJA, José Antonio: *La necesidad y el placer de leer*. Madrid. Editorial Popular, S.A. Ministerio de Cultura. 1988.

- RUEDA, Rafael: *Recrear la lectura. Actividades para perder el miedo a la lectura*. Madrid. Ed. Narcea, S.A. 1994.
- SANTOS BARBA, Ana María: *Cómo trabajar la animación a la lectura en el primer ciclo de Educación Primaria*. Madrid. Ed. Escuela Española. 1994.
- SARTÓ, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Madrid. SM. 1998.
- SECRETARÍA GENERAL DE EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL: *Leer te da más. Guía para padres*. Madrid. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Plan de Fomento de la Lectura.
- SMIT, Carl B. i DAHL, Karin L.: *La enseñanza de la lectoescritura: un enfoque interactivo*. Madrid. Ed. Visor. Ministerio de Educación y Ciencia. Col «Aprendizaje». 1989.

SOBRE BIBLIOTEQUES ESCOLARS

- BARÓ, Mónica, MAÑÀ, Teresa i VELLÓSILLO, Inmaculada: *Bibliotecas escolares, ¿para qué?*. Madrid. Editorial Anaya. Col. «La sombra de la palabra». 2001.
- BARÓ, Mónica i MAÑÀ, Teresa: *Formar-se per informar-se. Propostes per a la integració de la biblioteca a l'escola*. Barcelona. Edicions 62. Col. «Rosa Sensat». 1994.
- CENTELLES, Jaume: *La biblioteca, el cor de l'escola*. Barcelona. Edita Associació de Mestres Rosa Sensat. Col. «Premi de Pedagogia». 2005.
- CENTRO DE DOCUMENTACIÓN DEL SERVICIO DE RENOVACIÓN PEDAGÓGICA: *Cómo organizar un biblioteca escolar. Aspectos técnicos y pedagógicos*. Navarra. Edita Gobierno de Navarra. Departamento de Educación y Cultura. Col. «Bibliotecas Escolares». Blitz Serie Azul. 2000.
- CORONAS, Mariano: *La biblioteca escolar. Un espacio para leer, escribir y aprender*. Navarra. Edita Gobierno de Navarra. Departamento de Educación y Cultura. Col. «Bibliotecas Escolares». Blitz en la Escuela. Serie Verde. 2000.
- D. A.: *La nova biblioteca escolar*. Barcelona. Edicions 62. Col. «Llibres a l'abast». 1999.
- D. A.: «Biblioteques escolars». Monogràfic de la revista *Guix*. Barcelona. Editorial Graó / Serveis Pedagògics S. L. Núm. 227. Setembre, 1996.
- ESCARDÓ, Mercè: *La biblioteca, un espacio de convivencia*. Madrid. Editorial Anaya. Col. «La sombra de la palabra». 2003.
- MARZAL GARCÍA-QUISMONDO, Miguel Ángel: *La biblioteca de centro y la biblioteca de aula*. Madrid. Editorial Castalia – Ministerio de Educación y Ciencia. Col. «Biblioteca de Centro». 1991.
- RUEDA, Rafael: *La biblioteca de aula infantil*. Madrid. Editorial Narcea. Col. «Primeros Años». 1995.
- SEMPERE i BROCH, Joan Vicent: «¿Com ensenyem a llegir i escriure? Un problema que no resolen els mètodes», pp. 9-127, dins *Materials d'aula (I). Professorat. Carpeta roja d'Educació Primària*. València. Edita Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Col. Materials per al desenvolupament curricular. [Aquest text conté un capítol molt interessant sobre biblioteca d'aula: pp 51-68 ≡].

ESTUDIS SOBRE LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

- BRAVO-VILLASANTE, Carmen: *Historia de la literatura infantil española*. Madrid. Escuela Española. 1985.
- CERVERA, Juan: *La literatura infantil en la educación básica*. Madrid. Cincel. 1984.
- COLOMER, Teresa: «La literatura infantil y juvenil en España (1939-1990)», dins *La literatura infantil y juvenil* d'Angelo Nobile. Madrid. Ministerio de Educación y

- Ciencia. Ediciones Morata, S.A. 1992. pp: 138-167.
- D. A.: *La literatura infantil. Conferencias impartidas en el Curso de Verano «Literatura infantil: teoría, crítica e investigación», celebrado en Cuenca en julio de 1989.* Coordinadors Pedro Cerrillo i Jaime Padrino. Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha. 1990.
- D. A.: *Literatura para cambiar el siglo.* Salamanca. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. 1999.
- D. A.: *De la narrativa oral a la literatura per a infants. La invenció d'una tradició literària.* Gemma Lluch (Ed.). Alzira. Edicions Bromera. 2000.
- GARRALÓN, Ana: *Historia portátil de la literatura infantil.* Madrid. Anaya. Col. «La Sombra de la Palabra». 2001.
- LLUCH, Gemma: *El lector model en la narrativa per a infants i joves.* Barcelona/Castelló/València. Universitat Autònoma de Barcelona. Universitat Jaume I. Universitat de València. Col. «Aldea Global». 1998.
- NOBILE, Angelo: *Literatura infantil y juvenil. La infancia y sus libros en la civilización tecnológica.* Madrid. Ministerio de Educación y Ciencia. Ediciones Morata. S.A. 1992.
- ROUSSEAU, René-Lucien: *La otra cara de los cuentos.* Girona. Tikal Ediciones. 1994.

ESTUDIS I ARTICLES D'INFORMACIÓ SOBRE LIJ VALENCIANA

- D. A.: *La literatura infantil i juvenil valenciana. Elements per a un programa de lectura als centres.* València. Conselleria d'Educació i Ciència. Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa. Servei d'Ensenyaments en Valencià. 1993.
- D. A.: *Teoria i pràctica al voltant de la literatura per a infants i joves.* Recopilació del I, II i III Seminaris de literatura infantil a càrrec de Carles García i Gemma Lluch. València. Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Col. Homenatges. 1990.
- FLUIXÀ VIVAS, Josep Antoni: "Comunidad Valenciana: afianzamiento", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 59. Barcelona. Fontalba. Març 1994. Pàg.: 22-28.
- LANUZA, Empar de i PÉREZ MORAGON, Francesc: «La literatura infantil al País Valencià (19930-1982)», dins *L'Espill*, núm. 16. València. Tresi Quatre. 1982. Pàg.: 45-56.
- SANSANO, Biel (director): *Diccionari de la literatura valenciana (1968-2000).* Alacant. Institut Alacantí de Cultura Juan Gil-Albert. 2001.

RELACIONADA AMB LA PRODUCCIÓ ESCRITA

- AGÜERA, Isabel: *Curso de creatividad y lenguaje.* Madrid. Narcea Ediciones. 1990.
- BADIA, Dolors, VILA, Núria i VILÀ, Monserrat: *Contes per fer i refer. Recursos per a la creativitat.* Barcelona. Editorial Graó. Col. «Guix». 1985.
- BADIA, Dolors i VILÀ, Monserrat: *Jocs d'expressió oral i escrita.* Barcelona. Eumo Editorial. 1984.
- CAMPO VILLEGAS, Gabriel: *Aprender a escribir literariamente.* Madrid. Editorial CCS. 1999.
- CASSANY, Daniel: *La cuina de l'escriptura.* Barcelona. Empúries. Col. «Les Naus d'Empúries». 1993.
- COR, M. Pilar: *Escriure bé.* Barcelona. Edicions 62. Col. Llibres a l'Abast. 1996.
- D. A.: *Tractament de textos a l'aula.* València. Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Col. «Materials Didàctics». 1996.
- DELMIRO COTO, Benigno: *La escritura creativa en las aulas. En torno a los talleres literarios.* Barcelona. Editorial Graó. 2002.

- DÍEZ DE ULZURRUN PAUSAS, Ascen (coord.): *L'aprenentatge de la lectoescriptura des d'una perspectiva constructivista. Vol. 1.* Barcelona. Editorial Graó. 1998.
- GÓMEZ PALACIOS, José Joaquín: *Taller de narraciones. Mitos, leyendas y poemas.* Madrid. Editorial CCS. 1999³.
- JOLIBERT, Josette (Coord.): *Formar infants productors de textos.* Barcelona. Editorial Graó. Col. «Punt i Seguit». 1992.
- KOHAN, Silvia Adela: *Consignas para un joven escritor. Introducción a la narración literaria.* Barcelona. Ediciones Octaedro. 1992.
- RODARI, Gianni: *Gramática de la fantasía. Introducción al arte de inventar historias.* Barcelona. Argos Vergara. 1983.
- SIMÓ, Maria Josep: *Narrar i descriure.* Barcelona. Edicions La Magrana. 1998.
- TEBEROSKY, Anna: *Psicopedagogia del llenguatge escrit.* Barcelona. Publicacions de l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona. 1991.
- VILÀ, Núria (coord.): *Tècniques d'expressió escrita. Cicles Inicial i Mitjà.* Barcelona. A.A.P.S.A. Rosa Sensat. 1987.

Publicacions periòdiques

Biblioteca y educación

Revista mensual en castellà editada per TILDE Servicios Editoriales S.A., en col·laboració amb l'*Asociación Biblioteca y educación*. Ofereix una informació àmplia sobre documentació i recursos didàctics vàlids per a l'organització i l'explotació de les biblioteques públiques i escolars. Però també publica nombrosos articles sobre literatura infantil i juvenil, animació lectora i monogràfics sobre temàtiques actuals.

CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil

Revista en castellà publicada per l'editorial Torre de Papel S.L. És una publicació dedicada completament a la literatura infantil i juvenil amb articles periòdics sobre la situació panoràmica del sector en totes les llengües de l'Estat espanyol, informació de novetats, entrevistes a autors i il·lustradors, estudis sobre els clàssics universals, etc. Però, a més a més, convé destacar l'atenció que la revista dedica a l'animació lectora amb la publicació de nombrosos articles teòrics i pràctics sobre el tema.

Faristol

Revista mensual editada en català pel Consell Català del Llibre per a Infants, adherit a L'*International Board on Books for Young People* (IBBY), mitjançant la col·laboració de l'*Organización Española para el Libro Infantil* (OEPLI).

Cada número desenvolupa un tema central monogràfic relacionat amb la literatura infantil i juvenil, però, a més, hi ha altres seccions informatives que presenten diferents associacions professionals, escriptors i il·lustradors, temes d'actualitat (fires de Bolonya, Frankfurt, Dia Internacional del Llibre Infantil, etc.) i ressenyes de les darreres novetats.

Primeras noticias: literatura infantil y juvenil

Revista editada en castellà per FIN Ediciones S.A. Redacció i administració delegada en *Asociación de Prensa Juvenil*. Forma part d'un dels quatre quaderns que publica la revista d'informació general per a adolescents homònima i que es pot adquirir de forma independent.

El quadern de literatura infantil i juvenil recull notícies, opinions, experiències d'animació a la lectura, entrevistes i novetats bibliogràfiques.

WEBS

D'INSTITUCIONS I D'ENTITATS QUE TENEN COM A OBJECTIU EL FOMENT DE LA LECTURA

www.fundaciobromera.org

www.animalec.com

www.uclm.es/cepli

<http://planlectura.educ.ar/>

<http://www.fundacionbertelsmann.org/cps/rde/xchg/SID-2D125394->

<http://www.fundaciongsr.es/>

www.poemitas.com/cosicosas.htm

www.uoc.edu/lletra/tematica/liteinfantil/index.html

http://www.xtec.cat/recursos/lit_inf/

www.leerenfamilia.com

(ANILIJ) www.webs.uvigo.es/h04/webani/#sede

www.amigosdelibro.com

<http://www.pangea.org/rsensat/>

<http://www.clijcat.cat/>

<http://bib.cervantesvirtual.com/seccion/bibinfantil/>

<http://www.ibby.org/>

<http://www.unamardecontes.org/>

<http://darabuccatala.wordpress.com/>

<http://darabuc.wordpress.com/>

<http://www.catedu.es/bibliotecasescolaresaragon/>

<http://leer.es/>

REVISTES ESPECIALITZADES EN LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

<http://www.imaginaria.com.ar/>

www.revistaclij.com

www.cuatrogatos.org

<http://revistababar.com/wp/>

12- PLA LECTOR ANUAL DE BIBLIOTECA I DE CENTRE CURS 2019-2020 (Projecte de Biblioteca Escolar)

PART 1: Projecte general de biblioteca

1- Introducció

La biblioteca és un espai on es fomenta la lectura amb la promoció i difusió de la literatura que permet apropar l'alumnat al fet literari, millorar la comprensió lectora com a eina fonamental per accedir al coneixement, estimular i potenciar l'habilitat lectora i el coneixement de la llengua. D'aquest espai i activitats se'n beneficia tota la Comunitat Educativa.

AVISEM: «La lectura perjudica seriosament a la ignorància»

2- Objectius

- 1- Ampliar , catalogar i reorganitzar el fons per nivells i editorials (de la A a la Z).
- 2- Familiaritzar els xiquets, xiquetes i mestres amb la biblioteca del centre a través del dossier del usuari.
- 3- Elaborar el nou horari de préstec de biblioteca.
- 4- Informar i formar els pares i les mares de la importància de la lectura en la formació integral de la persona.
- 5- Motivar als mestres a crear el seu racó de biblioteca d'aula i elaborar les seues normes d'ús.
- 6- Promoure l'hàbit lector elaborant motivacions lectores adequades a cada edat i convidar autors/es a les aules.
- 7- Proposar activitats en les que col·labora tota la Comunitat Educativa.
- 8- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, i àmbits del currículum intentant aconseguir una actitud reflexiva i crítica de les lectures realitzades.

3- Actuacions

- 1- Comprar llibres i material audiovisual relacionat amb el tema transversal del centre. Continuar rebent publicacions periòdiques com la revista «la leche», Camacuc i la Cucafera. Catalogar el nou material i el que queda pendent. Acabar de reorganitzar tot el fons de biblioteca en la nova estructura que hem dissenyat.

2- Ampliar el mobiliari de biblioteca amb la compra de noves prestatgeries. Decorar amb vinils l'entrada de la biblioteca.

3- A l'inici del curs, explicar el dossier de l'usuari als xiquets i als mestres per a poder conèixer l'ús i les normes de la biblioteca. I donar-los una còpia per a la classe i per explicar-lo als alumnes de l'aula.

4- Elaborar el nou horari de préstec i enganxar-lo a la entrada de la biblioteca i vetllar pel seu compliment.

5- Fer una xarrada motivadora per als pares al voltant de la importància de la literatura en l'aprenentatge integral dels seus fills. Relacionar-la enguany amb les ciències.

6- Facilitar als tutors la creació del seu racó de biblioteca de aula i elaborar les seues normes d'ús. Proposar que cada tutor gestione el préstec dels llibres en les tres llengües a partir de 3r de Primària. També hauran de seleccionar textos de les diferents àrees i treballar la comprensió lectora.

4- Autors/es a les aules

El projecte anual de Centre d'aquest curs 2019/20 se centrarà en les ciències. Amb la selecció de contes que hem fet per al projecte ens plantegem com a objectiu integrar el món de les ciències a l'imaginari dels xiquets/es.

L'autor seleccionat des de la biblioteca és Carles Cano i els llibres que anem a treballar a les aules són:

Infantil:

«El nap gegant»

Primer cicle de primària:

«En què es diferencien el mar i un elefant?»

Segon cicle de primària:

«L'arbre dels fulls DIN A4»

Tercer cicle:

«Límpida Fons»

5- Motivacions lectores

- Presentació del projecte anual realitzada pels alumnes de 6é a principi d'octubre a partir dels contes «Polvo de roca» i «El petit príncep»

- Motivació a partir dels contes, «La gota i el cirerer», «El príncep dels embolics» i «La vaca que va pondre un ou». La realitzarem a la setmana cultural, 6, 7 i 8 d'abril.

- Motivació: homenatge a Llorenç el contacontes el 23 d'abril, dia del llibre.

6- Activitats

Proposarem dues activitats que desenvoluparem al llarg del curs on participarà tota la Comunitat Educativa. Comprendran del període de novembre fins a maig.

ACTIVITATS

1-Concurs de logos per a posar-lo en el segell de la biblioteca: fer que cada xiquet/a participe en un concurs de dibuixos relacionats amb la seua biblioteca de Centre.

2-La caixa dels perquès: cada 15 dies, la científica Supertafanera formularà una pregunta sobre els seus dubtes científics que publicarà en el telegram del Centre a l'espera de les vostres respostes a la vegada sorprenents com científiques.

PART 2: Projecte anual de Centre

"SCIENTIA"

1- Justificació

El nostre centre està patint en aquests últims anys un augment considerable de matrícula i un augment en la diversitat i necessitats del nostre alumnat. Per això, al habilitar-nos noves aules ens estem trobant amb moltes dificultats d'espai i amb falta d'aules per a treballar algunes àrees o inclòs per a usos múltiples. Actualment, seguim sense aula de música, ni d'anglès, ni de religió ni de PT-AL, per tant no s'estan cobrint les necessitats que tenim al nostre centre per a complir de manera adequada el nostre projecte educatiu.

El 1^r espai que vam perdre quan començarem a habilitar-nos aules va ser el LABORATORI, que era un aula que utilitzàvem molt, no sols per a experiments sinó per a projectes transversals on experimentàvem, investigàvem, descobríem, creàvem...

Aquests últims anys l'alumnat ha seguit tirant de menys aquest espai i nosaltres els hem explicat la situació. Ells la comprenen, però aquest any van decidir a l'assemblea de delegats i delegades buscar solucions a la falta d'aquest espai i la decisió final a la que van arribar va ser:

«Tota l'escola, tant per dins com per fora, podria ser un gran laboratori on tot l'alumnat de l'escola poguera anar a diferents zones (racons de l'escola) i poder experimentar, descobrir i aprendre sobre les ciències i altres àrees que es poden treballar de manera diferent i sense el llibre de text»

A cada aula a l'igual que tenim el racó de biblioteca, de relaxació, de l'ordinador, de jocs...crearíem un racó científic. Pel que fa al pati crearíem diferents zones/espais (zona d'experimentació amb aigua, amb les ombres i la llum, l'estació meteorològica, l'hort ecològic, zona dels sentits...) on els alumnes pogueren eixir a treballar algunes activitats de manera pràctica i descobrir altra manera d'arribar a l'aprenentatge d'alguns dels conceptes.

D'aquesta manera seria més real la inclusió de la diversitat de l'alumnat que tenim al centre, ja que molts d'ells/es els costa molt aprendre de la manera més tradicional i creiem que a través del mètode científic poden arribar a motivar-se més i arribar de manera més senzilla al resultat final.

Per altra banda, i pel que fa a l'opinió del professorat, des de fa un temps fins a l'actualitat, hem observat la necessitat que presenten els nostres alumnes en les àrees naturals i socials per a treballar més la part experimental i pràctica a més de la teòrica. Aquesta necessitat ens exigeix un canvi en la nostra practica docent per poder abastar i millorar el nivell competencial dels alumnes en tots els aspectes i especialment aquest relacionats en la ciència i tecnologia.

Així doncs, mitjançant un **fil conductor** que serà un **CONTE** ens guiarà a través de tots els camps de la ciència. Tot allò millorarà la concepció de les diferents branques de les ciències apropant als alumnes professions científiques que no els són properes. **A partir d'aquesta presentació començarem a convertir a poc a poc la nostra escola en un gran laboratori de ciències on els nostres alumnes podran descobrir, experimentar i aprendre a través del mètode científic i amb ajuda de tota la comunitat educativa i de diferents institucions.**

"El més important és no deixar de fer-se preguntes"

2- Objectius

- ◆ **Millorar la seua utilitat com a recurs educatiu** per al professorat, per a que el puguem **considerar com una extensió de la nostra aula** amb la possibilitat de millorar la qualitat de l'ensenyament.
- ◆ Desenvolupar capacitats (cognitives, motrius, d'equilibri personal, de relació i d'inserció social) tenint en compte els **coneixements previs** de l'alumnat.
- ◆ Treballar els **valors** implícits en treball cooperatiu com el respecte, la sociabilitat, la participació i la generositat...
- ◆ **Apropar la ciència i la investigació** al nostre alumnat a través de les activitats i tallers programats al llarg del curs.
- ◆ Fomentar el **mètode científic**, tant en la seua fórmula d'assaig-error, com en la part que respecta a la hipòtesi- experimentació-conclusió.
- ◆ Habituar-se a **treballar experimentalment**, de manera que s'afavorisca l'activitat dels xiquets/es **com a investigadors** (observant, descrivint, anticipant, comprovant...)
- ◆ Gaudir experimentant amb el llenguatge: des de les lletres, les paraules, oracions i textos, potenciant el **plurilingüisme** i destacant el valencià com a llengua vehicular.
- ◆ Utilitzar la **imaginació** per tal de descobrir i indagar els fenòmens físics i naturals que es desenvolupen al seu voltant.
- ◆ Habituar-se a **pensar i crear per compte propi**, relacionant alguns fenòmens de la ciència i donant explicacions científiques o simbòliques.
- ◆ Apoderar el paper de les **dones científiques** a través de la història i reflectir el seu valor en les nostres alumnes.
- ◆ **Millorar la convivència** i la relació entre l'alumnat del Centre, valorant l'esforç i les capacitats de tots els companys/es.
- ◆ **Elaborar experiments inclusius** que tinguen en compte la diversitat de l'alumnat del centre.
- ◆ Crear una dinàmica de diàleg, coresponsabilitat i **col·laboració constructiva** entre **famílies, professorat i Institucions**, amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'experiència escolar per a tot l'alumnat i crear comunitat educativa.
- ◆ **Obrir l'escola** a entitats i ONGs que treballen en pro de la sostenibilitat, la biodiversitat i la conscienciació ecològica.

- ◆ Posar en relleu a través de la celebració dels **Dies Internacionals** els diferents aspectes relacionats amb la ciència i tot allò que implique educació. (Dia Mundial de l'aigua, Dia Mundial de la Sostenibilitat....)
- ◆ **Somoure consciències** despertant en l'alumnat la curiositat i l'esperit crític envers la societat en la què vivim.
- ◆ Fomentar l'**experimentació, la recerca i el descobriment** en l'aprenentatge de les ciències.
- ◆ Utilitzar una **metodologia participativa**, creativa i activa mitjançant un entorn d'aprenentatge adequat per a que els xiquets/es aprenguen a través de la **manipulació** de manera natural.
- ◆ Potenciar la **curiositat per descobrir, aprendre i fer ciència** mitjançant activitats espontànies i de joc.

3- Metodologia

Per a treballar la ciència hem de tenir en compte els grans àmbits que caracteritzen la feina que fan els científics: l'àmbit dels fets i l'àmbit de les idees.

L'àmbit dels fets comprèn totes aquelles accions que fan els científics en referència al món observable, és a dir la part d'experimentació de la ciència... L'alumnat s'inicia en el desenrotllament de les principals estratègies, de l'activitat científica: formular preguntes, identificar problemes, formular hipòtesis, planificar i fer xicotetes investigacions, experiències de laboratori o projectes mitjançant un aprenentatge cooperatiu i el diàleg entre iguals que promou el debat.

4- Desenvolupament de les activitats de «Scientia»

Aquest any el projecte anual parteix de:

1- «*Polvo de roca*» de *Nono Granero i Géraldine Alibeu*, que ens guiarà i conduirà pels diferents camps de la ciència per a proposar-nos treballar i experimentar múltiples activitats del currículum.

2- «*El petit príncep*» d'*Antoine de Saint-Exupéri* que narra la trobada i les converses d'un xiquet i un aviador i, com aquests fan replantejar la vida a l'adult. Sota l'aparença d'un conte per a xiquets trobem aquest conte poètic i filosòfic. L'autor ens convida a trobar el xiquet que tots porten a dintre i, que poques persones recorden.

5- Activitats

1- Construir al panell principal del centre gran bola del món on isquen cintes amb totes les branques de la ciència que anem a treballar enguany geologia, matemàtiques, física, astrologia, biologia i química. A més d'un panell on anirem posant cada mes un dia mundial significatiu sobre el nostre projecte.

2- Presentació del projecte a càrrec dels alumnes de 6é recreant els llibres del projecte.

3- Conèixer tots els àmbits de la ciència nomenats abans.

4- Propostes d'activitats per a les diferents àrees i nivells. Cada personatge representant de cada branca de la ciència ens servirà de guia d'aquesta.

5- Festa de l'hivern (setmana solidària)

6- Eixida de Convivència, jornades culturals i dia del llibre

7- Fi de curs

6- Actuacions

1- De manera cooperativa construir una gran bola del món on isquen cintes amb totes les branques de la ciència que anem a treballar enguany geologia, matemàtiques, física, astrologia, biologia i química.

2- Folrar el panell principal per a poder exposar els treballs del projecte.

3- Representació dels alumnes de 6é dels contes: «Polvo de Roca» i «El petit príncep»

4- Treballar llibres i contes relacionats amb les branques de la ciència dins del projecte, també llibres de Carles Cano i de Llorenç.

7- Propostes d'activitats

El **CRONOGRAMA** per al projecte serà el següent:

PRIMER TRIMESTRE
<u>Posada en marxa</u> : assemblea a les famílies on s'exposarà el projecte i on l'equip directiu passarà un full d'inscripció de voluntaris per a que qui vulga s'apunte i ens pose la disponibilitat i habilitats que té per poder participar.
Presentació en l'assemblea de centre del nou contenidor per a elaborar compostatge que serà utilitzat per a la sostenibilitat del nostre hort ecològic. Conèixer el procés compostatge. Repàs dels altres contenidors de reciclatge que tenim a l'escola.
Fer un llistat dels <u>recursos</u> materials, humans, econòmics... dels quals disposem, per poder concretar les nostres actuacions. <u>Concretar eixides didàctiques i visites a l'escola.</u>

Concretar els <u>horaris</u> per a veure en quines hores i en quins grups es portarien a terme els tallers al pati. Grups cooperatius intercicle, interetapa, per cursos, grups interactius, apadrinaments...intentant utilitzar les hores de lliure disponibilitat destinades al projecte d'innovació i a la tutoria.
Fer una <u>reunió inicial</u> amb els voluntaris, AMPA, Ajuntament, professorat... per a veure tasques concretes i planificació de les sessions.
Presentació del projecte a partir d'una <u>dramatització</u> feta pels alumnes de 6è adaptant els contes <i>Pols de roca i el Petit Príncep</i> . Apareixen els científics: geòlegs, biòlegs i astrònoms.
S'establiran les <u>tasques</u> que farà cada nivell i en quin moment del seu horari a partir dels científics esmentats a la presentació anterior i al llarg de tot el curs. Establirem entre tots i totes les <u>normes</u> de funcionament i de treball i ús de les eines científiques. I començarem a delimitar tant dins com fora del centre on anirà cada zona d'experimentació.
Comencem amb el científic CHARLES DARWIN.
<u>Els geòlegs</u> : Experimentar amb roques i minerals, fabricar un volcà, investigar roques i minerals amb lupa i microscopis...
Espai de la Prehistòria en activitats al centre sobre la Prehistòria amb el muntatge de zones i tallers (grups interactius amb famílies).
SEGON TRIMESTRE
Treballem amb la científica CECILIA PAYNE.
<u>Els astrònoms</u> : treballar fases de la lluna, eclipsi, els planetes, les constel·lacions, influència de la lluna en la natura i en l'ésser humà.
<u>Els físics</u> : experimentarem amb la força, el moviment, l'espai, la llum, els colors,... Construir una paret d'aigua i transvasament de líquids amb material reciclat.
Experiència al Planetari i nit a l'escola per observar les estrelles. Muntatge a la nostra Biblioteca de la zona d'observació amb un telescopi. Visita Ciutat de les Ciències (Mart).
Establirem la setmana de la ciència amb visites i xarrades de professionals, ONGs, voluntaris... Farem tallers, experiments, exposicions, tertúlies dialògiques i molt més amb la col·laboració de la Universitat de Magisteri de València des del seu departament de ciències.
TERCER TRIMESTRE
Treballem amb les científiques JANE GOODALL i MARGARITA COMAS.
<u>Els biòlegs</u> : Experimentar amb les plantes, aigua, compostatge i sol. Estudiar els cucs de seda. Activitats conservació i recuperació del fons marí. Activitats amb apicultors sobre la importància de les abelles (OMAV). Fabricació de compostatge. (sostenibilitat). Col·laboració i exposició amb ASSTEC per apropar la ciència i sobretot les dones importants a tota la comunitat educativa.
<u>Els químics</u> : Experimentar amb els canvis d'estat de la matèria, observació de diferents substàncies amb els microscopis i altres utensilis. Experiments senzills amb materials variats en les diferents zones dissenyades al pati (mesura, volum, insectes...).
Festa/activitat final on exposem i avaluem tot el treballat al llarg del curs al nostre projecte (visualitzacions, presentacions, programa noticiari, codis QR...)
Elaboració del nostre NOTICIARI i posterior visualització amb codi QR.

També es treballaran les **tres llengües** mitjançant tots els diferents científics. Ampliació del vocabulari, contes, revistes científiques, llibres de coneixement, text lliure (narració, poesia, còmic,...), endevinalles, embarbussaments, exposicions orals, dramatitzacions. A partir del científic LOUIS BRAILLE inventarem nous codis de

llenguatge.

A l'**especialitat de Música** inventarem instruments a partir de materials de reciclatge. Escoltar música tecno a partir de la qual inventarem un història que representaran a l'àrea d'**Educació Física**. A aquesta àrea també es farà teatre d'ombres.

En **Educació Artística** realitzarem estampacions amb relleus, treballarem la creativitat amb música i moviment, jugar amb els colors,...

8- Festa de l'hivern

El món de la Ciència arribarà a l'acomiadament de l'escola abans de les vacances de Nadal i es farà una festa on els diferents personatges de la ciència ens faran gaudir amb els seus balls i cançons.

9- Jornades culturals: 6, 7 i 8 d'abril

- Eixida de convivència
- Setmana de la ciència
- Planetari: visita d'astrònoms
- Visita de científics

10- Fi de curs

Dramatització realitzada pels alumnes de 6é a partir d'un dels llibres elegits que hagen treballat aquest curs.

* RECORDEM QUE PER A LA REALITZACIÓ DE CADA PROJECTE DE CENTRE, FEM UNA DOTACIÓ DE LLIBRES MOLT GRAN PER A LA BIBLIOTECA SOBRE ELS TEMES QUE ANEM A TREBALLAR ENGUANY. PER AIXÒ ÉS TAN IMPORTANT AQUESTA SUBVENCIÓ; JA QUE ENS DONA L'OPORTUNITAT DE TINDRE UN FONS BIBLIOTECARI EXTENS I EL QUAL PODEM CONSULTAR AL LLARG DE TOT EL PROJECTE I CADA CURS ESCOLAR.

